

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ

Αποσπάσματα από πεζά κείμενα, ποιήματα και στίχοι τραγουδιών

1η ομάδα

Σχήμα λόγου - (στίχοι Κώστας Τριπολίτης) <http://www.youtube.com/watch?v=AN582TebiYM> (12/8/2013)

*Ο λόγος δεν έχει λόγο να λέγεται
το λόγο αυτόν εγώ τον σεβάστηκα
και να που η Τροία ακόμη καίγεται
και να ο Αδόλφος υψώνει τη σβάστικα...*

2η ομάδα

Ο Γερμανός συγγραφέας Έρχαρτ Κέστνερ έκανε την εξής εξομολόγηση [\[http://www.palmografos.com/tag/\(12/8/2013\)\]](http://www.palmografos.com/tag/(12/8/2013)):

«Στα 1952 πήγα για πρώτη φορά μετά τον πόλεμο, στην Αθήνα. Η γερμανική πρεσβεία, όταν άκουσε πως είχα πρόθεση να πάω στη Κρήτη, μου συνέστησε, επειδή ήταν πολύ νωρίς ακόμα και οι πληγές από τη γερμανική κατοχή ανεπούλωτες, να λέω πως είμαι Ελβετός. Αλλά εγώ τους ήξερα τους Κρήτες. Από την πρώτη στιγμή είπα πως ήμουν Γερμανός και όχι μόνο δεν κακόπαθα, αλλά ξανάζησα παντού όπου πέρασα τη θρυλική κρητική φιλοξενία.

»Ένα σούρουπο, καθώς ο ήλιος βασίλευε, πλησίασα το γερμανικό νεκροταφείο, έρημο με μόνο σύντροφο τις τελευταίες ηλιαχτίδες. Έκανα όμως λάθος. Υπήρχε εκεί και μια ζωντανή ψυχή, ήταν μια μαυροφορεμένη γυναίκα. Με μεγάλη μου έκπληξη την είδα ν' ανάβει κεριά στους τάφους των Γερμανών νεκρών του πολέμου και να πηγαίνει μεθοδικά από μνήμα σε μνήμα. Την πλησίασα και τη ρώτησα. Είστε από εδώ; Μάλιστα. Και τότε γιατί το κάνετε αυτό; Οι άνθρωποι αυτοί σκότωσαν τους Κρητικούς».

Απαντά η γυναίκα: «Παιδί μου, από την προφορά σου φαίνεσαι ξένος και δεν θα γνωρίζεις τι συνέβη εδώ στα 41 με 44. Ο άντρας μου σκοτώθηκε στη μάχη της Κρήτης κι έμεινα με το μονάκριβο γιο μου. Μου τον πήραν οι Γερμανοί όμηρο στα 1943 και πέθανε σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως, στο Σαξενχάουζεν. Δεν ξέρω πού είναι θαμμένο το παιδί μου. Ξέρω όμως πως όλα τούτα ήταν τα παιδιά μιας κάποιας μάνας, σαν κι εμένα. Και ανάβω στη μνήμη τους, επειδή οι μάνες τους δεν μπορούν να 'ρθουν εδώ κάτω. Σίγουρα μια άλλη μάνα θα ανάβει το καντήλι στη μνήμη του γιου μου!»

3η ομάδα

Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ (1898-1956), γερμανός θεατρικός συγγραφέας και ποιητής, ο οποίος με την άνοδο του Χίτλερ στην εξουσία αναγκάστηκε να αυτοεξοριστεί, στον *Κύκλο με την Κιμωλία* λέει:

«Πλήρη ελευθερία του βιβλίου, υπό έναν περιορισμό.

Πλήρη ελευθερία του θεάτρου, υπό έναν περιορισμό.

Πλήρη ελευθερία των καλών τεχνών, υπό έναν περιορισμό.

Πλήρη ελευθερία της μουσικής, υπό έναν περιορισμό.

Πλήρη ελευθερία του κινηματογράφου, υπό έναν περιορισμό.

Ο περιορισμός: καμία ελευθερία για γραπτά και έργα τέχνης που εξυμνούν τον πόλεμο ή τον παρουσιάζουν ως αναπόφευκτο, και για εκείνους που υποστηρίζουν το μίσος μεταξύ των λαών».

4η ομάδα:

Ο Μανόλης Αναγνωστάκης (1925-2005), ποιητής που ανήκει στην πρώτη μεταπολεμική γενιά, στο ποίημα *Στο Παιδί μου* λέει:

«Στο παιδί μου δεν άρεσαν ποτέ τα παραμύθια
Και του μιλούσανε για Δράκους και για το πιστό σκυλί
Για τα ταξίδια της Πεντάμορφης και για τον άγριο λύκο
Μα στο παιδί δεν άρεσαν ποτέ τα παραμύθια
Τώρα, τα βράδια, κάθομαι και του μιλώ
Λέω το σκύλο σκύλο, το λύκο λύκο, το σκοτάδι σκοτάδι,
Του δείχνω με το χέρι τους κακούς, του μαθαίνω
Ονόματα σαν προσευχές, του τραγουδώ τους νεκρούς μας.
Α, φτάνει πια! Πρέπει να λέμε την αλήθεια στα παιδιά».

5η ομάδα:

Ο Ηλίας Βενέζης (1904-1973), συγγραφέας της γενιάς του '30 που βίωσε τη Μικρασιατική καταστροφή, στο κείμενο «Έτσι είναι ο πόλεμος» λέει:

«Ρωτούσε το γερο-παπού του, για να μάθει σαν τι πράμα να ήταν αυτό, «ο πόλεμος».
Εκείνος του αποκρινόταν:
-Θυμάσαι τότε που έπεσε πολύ νερό και πήρε τα πρόβατά μας και τα έπνιξε και πήρε μαζί του και ανθρώπους;
Ναι, το θυμόταν καλά.
-Έτσι είναι ο πόλεμος. Κάθε τόσα χρόνια έρχεται το κακό, παίρνει νιους ανθρώπους και κανένας δεν ξέρει αν θα γυρίσουν.....
...-Και πούθε, παπούλη έρχεται το κακό αυτό; Απ' τον ουρανό πάνω;
-Όχι, παιδί μου. Απ' τους ανθρώπους.
Και ο μικρός βοσκός δεν καταλάβαινε πια τίποτα. Ήξερε για τη νεροποντή, πως, σαν έρθει απ' τα σύννεφα, οι άνθρωποι τρέχουνε να φυλαχτούνε. Τι κάνουνε λοιπόν γι' αυτή την άλλη, τη μεγάλη νεροποντή, και πώς γίνεται να τη φέρνουν οι ίδιοι στη γη και τίποτα να μην κάνουν, για να φυλαχτούν;»!..